

GÜVEN

Vedat Türkali

Öykü

Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı zamanındaki yaşanmış olayların öyküsünü anlatan *Güven* Romanı, ülkenin kuruluş savaşının akabindeki varoluş, siyasal dengeler, içsel dengeler konularının kişiler ve hayatlar eksenindeki, düşünceleri ile siyasi otorite arasında çatışma yaşamış gençleri, aynı zamanda dönemi işler.

1940lı yılların başında gelişen olaylarda bir gurup genç dönemin tek muhalefet partisini aramaktadır. Tek parti iktidarı bazı kesimlerde içtenlikle benimsenirken, bazılarında ise antipati ve eleştiriler ile karşılanmaktadır.

İkinci Dünya Savaşı dönemi, Türkiye açısından barışçıl bir zaman olarak görünse bile, dış ülkelerdeki savaş hali ve kaotik ortamın tesirleri mevcuttur. Kimi devletlerin ülkeye tehditsel tavır, bebek yaşlarında olan, yeni Türkiye'yi korkutmaktadır. Tüm Dünya'yı kapsayan açlık, yokluk, yoksulluk, savaş ertesi sıkıntılar, ülkede derinden hissedilmiştir. Atatürk çoktan hayatını kaybetmiş, O'na bağlı birçok devlet adamı ilkelerini sürdürme ve kalkınma mücadelesine girişmişlerdir. Hal böyleyken, demokratik ortamda bile, aykırı uç olarak anılan Turgut, Necla, Seher, Sitare ve Halil isimli siyasi örgüt mensupları defalarca yargı ve tutuklanmalar ile karşı karşıya gelirler. Esasında, yaşanan tüm zorluklar bir ülkenin çok partili düzene nasıl geçtiğini, geçiş aşamasındaki değişimin zorluklarını yansıtır.

Siyasal hareketin öncülerinden Turgut kırsal kökeni, İstanbul'da Edebiyat Fakültesi'nde okuyan bir gençtir. Kendi gibi İstanbul'a eğitim amacıyla gelmiş ve köy kökenli olan Halil ile tanışır. İki genç ideolojik olarak birbirlerine ne kadar yakın olduklarını fark ederler. Düşüncelerini eyleme dönüştürmek için partiyi aramaya başlarlar, fakat ortada reel bir parti olmadığının bilincinde değildirlir. Turgut'un hayatına Necla isimli, kendisiyle aynı fikirlere sahip olan genç bir kız girer, bir süre sonra sevgili olurlar fakat mevcut tüm ilişkilerin ekseninde "Güven" problemi vardır. Kim gerçekten kimi seviyor?, him örgütten?, ajan olan kimse var mı? Ve benzeri sorular, kuşkular mevcut çoğu dengeyi bozacaktır.

Tema

Siyasi Sorunlar Her devletin kurulma ve gelişme aşamsında siyasi sorunlar olabilir.

Çok Partili Rejimin Gelmesi Devletlere çok partili rejimin ilk kez gelmesi, bazı kesimlerce tepkilere neden olabilir.

Kişiler

Turgut İstanbul'a eğitim amacıyla gelmiş, kırsal kökenli bir gençtir. Mevcut iktidara muhalif bir yapıda olduğundan kendisi ile aynı düşüncede olan bir gurup ile siyasal çalışmalara girmiş, akabinde tutuklanmıştır. Necla ile ilişkileri olur, fakat aralarındaki siyasi güven problemlerinden ayrılmışlardır. Turgut çapkın karakterli bir erkektir, Necla'yı çok sevse de hayatına mütemadiyen farklı kadınlar girip çıkar. Okulunu tamamlayamaz. Cezaevinden çıktıktan sonra bir avukatın yanında katipliğe başlar.

Halil İstanbul'a eğitim amacıyla gelmiş, siyasi olaylara karışmış, kırsal kökenli bir gençtir. Seher isimli kendi ideolojisindeki bir kızla ilişkisi vardır. Cezaevinde hayatını kaybeder.

Mediha Turgut'un ablası dul bir kadındır. Turgut ile yaşamaktadır. Mütemesiyen kardeşinin kendisini tekrar köye yollamasından korkar. Kapı komşusu ile gizli münasebet halindedir. Hurafelere inanan, cahil bir kadındır.

Rahmi Usta Turgut'un mensubu olduğu örgütün ileri gelenlerindedir.

Serpil Mediha'nın kızı.

Seher Halil'in sevgilisidir. Halil ile uzun süre birlikte yaşarlar. Ciddi anlamda zorluk çekerler fakat Seher her zaman Halil'e olanca gücüyle destek olur. Kimse Halil'in öldüğünü, Seher'e söyleyecek gücü kendinde bulamaz.

Sitare Turgut'ların yakını şarkıcı bir kadındır. Oldukça yeteneklidir, ancak iyi yerlere gelemez. Bir gece alkolün etkisiyle mikrofona kişilerin iç yüzünü söyler. Akabinde meçhul bir araba kazasında ölür.

Öner Turgut'ların tanıdığı, güçlü ve varlıklı bir ailenin oğludur. Herkes Sitare'yi Öner'in öldürdüğünü düşünür. Ancak, suç başkasındır.

Necla Turgut'un sevgilisidir. Oldukça varlıklı bir ailenin kızıdır. Turgut'a aşiktir, fakat hiçbir zaman güvenmez. Zaman içinde eşcinsel olduğunu fark eder.

Mükerrem Necla'nın annesidir. Kocasını yatalaktır. Kızı Necla ile anne- kız yakınlıkları yoktur, halbuki kızını sevmekte ancak kendi ruhi çalkantılarından dolayı gösterememektedir. Zamanla evlerine kocasını ziyarete gelen Galip ile ilişki kurar. Galip, Mükerrem'i ciddi şekilde dolandırır. Fark ettiğinde beyin kanaması geçirerek ölür.

Eşref Bey Necla'nın varlıklı ve güçlü babasıdır. Hastalanıp yatalak olur.

Galip Devlet teşkilatında çalışan bir adamdır. Necla'nın ailesi ile geçmişe dayanan tanışıklığı vardır. Bu vesileyle Necla'dan örgüt mensupları ile alakalı bilgi almaya çalışır. Zaman içinde Necla'nın annesi Mükarrem Hanım ile gizli bir ilişkiye girer. Mükarrem Hanım mal varlığının çoğunu Galip'e kaptırır.

Hüsnümelek Galip'in ticari işbirliği yaptığı bir Almancıdır. Zaman içinde ileri seviye prostat kanseri olur. Öleceğini anlayınca Galip'e kime güvenip, kime güvenmemesi hakkında bilgi verir.

Mihri Turgut'un bağlı olduğu örgütün liderlerindedir. Turgut ile pek görüşmeleri olmaz. Huysuz karakteri ile tanınır.

Ferda Mecit Bey'in kızıdır. Turgut'a aşık olmuştur, ilgisini belli eder ,fakat Turgut kızın babasından çekinir, yakınlık göstermez.

Mecit Turgut'un cezaevinden çıktıktan sonra yanında çalıştığı avukattır.

Rabia Turgut'un komşusu kapalı, cahil bir kızıdır. Turgut salıverildikten sonra Turgut'a olan aşkını itiraf etmiştir. Uzun süre hem Turgut'un, hem de Rabia'nın ailesi evlenmeleri için uğraşır,fakat Turgut Rabia ile evlenmeyi istemez.

Sait Devlet için çalışan bir adamdır fakat zaman içinde para hırsına kapılmış, gizli ticari ortaklıkların içine girmiştir.

Sahir Turgut'un bağlı bulunduğu örgütün ileri gelenlerinden, Fransa'da felsefe tahsili yapmış bir gazetecidir.

Nedret Sahir Bey'in karısıdır. Turgut içten içe durmadan Nedret'e karşı yakınlık besler, hatta belli ettiği de olur, fakat Nedret asla Turgut'a duygusal anlamda yüz vermez. Kocasına bağlıdır.

Zübeyde Turgut ile duygusal yakınlık kurmuş evli bir kadındır. Kocasının siyasi olarak gücü vardır. Turgut tutuklandığında, kocasına ilişkilerini anlatmış, kendisinin bir daha Turgut ile görüşmeyeceğinin sözünü vererek, kocasından Turgut'un salıverilmesinde yardım istemiştir. Kocasını, karısının istediğini yapar ve Zübeyde sözünü tutar.

Süheyla Turgut'un bir dönem ilişkisi olan kadın.

Yuri Turgut'un bağlı bulunduğu örgütün liderlerinden, olgun bir adamdır.

Jülide Necla'nın yakın arkadaşıdır. Zaman içinde sevgili olurlar.

Salih Jülide'nin tiyatrocu sevgilisidir. Mütemadiyen Jülide ve Necla arasında bir ilişki olmasından kuşulanır.

Semra Turgut'un bir dönem birlikte olduğu kız.

ANA KARAKTERLER

Turgut – Açık

Karakter Turgut'un karakteri duygusal ve siyasi anlamda ikiye ayrılır. Duygusal olan Turgut; oldukça çapkın yapıda, kadınlar için güven telkin etmeyen, başına buyruk, özgür ruhlu, küfürbaz ve kompleksli bir adamdır. Siyasi Turgut ise; fedakar, idealist, sorgulayıcı bir adamdır.

Aktiviteler Turgut daima örgüt içi bir siyasi koşturmaca içindedir. Kendine ayırdığı zamanlarda ise mütemadiyen kitap okur, edebiyata oldukça ilgilidir. Arkadaşlarıyla edebi sohbetlerden hoşlanır. Fırsat bulduğunda sinemaya gider. Alkol almayı, dost meclisi toplantılarını sever.

ÖRNEK ANILAR

Bağımsız/ Özgür Ruhlu Turgut bağımsızlığı seven, özgür ruhlu bir adamdı. Ne ideolojik olarak, ne de duygusal anlamda kısıtlanmaktan hoşlanmaz bunu özellikle kadınlara alenen ifade ederdi. "Bak kızım, dedi. Kimseye verilmiş sözüm yok benim; kopmaz bir bağım da yok. Olmaz da."

Karamsar Turgut'un karamsar karakteri çevresi tarafından bilinirdi. Arkadaşları O'na "Ne kadar karamsarsın Turgutçuğum!" diyerek serzenişlerde bulunur fakat Turgut aldırılmazdı.

Küfürbaz Turgut mütemadiyen küfür eden, özellikle kızdığı zaman argodan başka bir şey konuşmayan bir adamdı. Kendisi de bu huyunu söylemekten çekinmezdi. "Ortalık karışacak gibi. Karışsın, geçmişini....Sövmeden nasıl yaşayacaksın bu dünyada?"

Sorgulayıcı Turgut'un siyasi faaliyetleri ve tüm siyasi kaygısı, temelde O'nun her şeyi sorgulayan, hiçbir şeyi kendisine sunulduğu gibi kabullenmeyen karakterinden kaynaklanıyordu. "Niye böyle oluyor biliyor musun? Kendimizi bile kendimiz yönetmiyoruz da ondan kızım. Hep başkaları yönetiyor. Seni de başkası yönetiyor! Beni de başkası yönetiyor! Senin o pezevenk, neydi adı, Mithat'ı da başkası yönetiyor! Anlıyor musun? Şu şarabı bile var ya, şarabı bile böyle içiriyorlar bize işte!"

Kompleksli Turgut kendini de mütemadiyen, kendini de beğenmeyen kompleksli bir adamdı. Hatta kadınların O'na ilgisine şaşırırdı. "Neyimi seveceksin benim? Hırbonun biriyim ben!"

Yalancı/ İki yüzlü Özellikle kadınlar konusunda Turgut yalancılık yapar, iki yüzli davranırdı. Süheyla ile ilişkisini bitirmiyor ancak kadına karşı da duygusal yakınlık beslemiyordu. "Hem kaçıp gitmek istiyor, hem bırakmak istemiyordu bu kıızı. Acısını belli etmeme çabasıyla gelip dizi dibine oturmuş Süheyla'nın saçlarını sevecenlikle okşarken, sınımsız yüreğiyle mutluluk duyumsaması, kendini yalancı, ikiyüzlü bulmasını engellemiyordu."

Kuşkucu Turgut'un çevresindeki herkese karşı güven problemi vardı. O, herkesten, hatta Necla'dan bir kuşku duyuyordu. "Nasıl güç konumda duyumsuyordu kendini. Ya Necla polisle işbirliği yapmışsa! Alçaklık bunu düşünmen; kız duysa seni bağışlamaz. Ne yapayım; öyle bir sorumluluk aşıyoruz ki üztümüze, gel de düşünme!"

Halil – Açık

Karakter İstanbul'a Hukuk tahsili için küçük bir şehirden gelmiş olan Halil, zaman içinde okulu tamamen boşlayarak siyasi bir örgüt içine girer. Bu örgütte var gücüyle çalışmayı, her şeyden üstün tutar. Karakterini, idealleri yönetmektedir, oldukça sorumluluk sahibi bir adamdır, örgüt için hayatını feda etmeyi göze alır,

Aktiviteler Halil, mütemadiyen inançları uğruna çalışır. Kendine ayırdığı zamanlarda bol bol kitap okur. Sevgilisi Seher ile birlikte olmaktan, onunla vakit geçirmekten hoşlanır.

ÖRNEK ANILAR

İdealist Halil'in kendi hayatından bile üstün tuttuğu ilkeleri vardı. O, çok idealist yapıda bir adamdı. Turgut, çevresine arkadaşı Halil'i tanıtırken, "Bu bizim Halil, Sahir Ağbi. Hukukta ama hukukçu olmak istemiyor! Fakülteyi boşladı o da bizim gibi. Dünya kurtulmadan Türkiye kurtulmaz, Türkiye kurtulmadan da bize kurtuluş yok disyenlerden" sözleriyle, Halil'den övgüyle söz ederdi.

İyimser Tüm olumsuzluklara rağmen Halil, iyimser karakterli bir adamdı. Dünya'daki siyasi gelişmeleri takip ederken "Umutla beklenen o güzel günler geliyordu sonunda ya" diyerek düşünürdü.

Fedakar Halil ideolojisini kendi canından üstün tutan bir adamdı. "Gücümüz yettiğince kendimizden vermenin gerektiğine inanıyoruz. " Sözleriyle, inançlarının önemini vurgulardı. Halil tutuklandığında da, örgütüyle veya arkadaşlarıyla alakalı hiçbir bilgi vermedi. Başına gelebilecek her şeyi kabul etti.

Sorumluluk Sahibi Halil'e örgüt ileri gelenleri tarafından yeni bir görev verildiğinde çok mutlu oldu. O, sorumluluk sahibi bir karakter olduğundan, bu görevi klayıkıyla yerine getirmeyi her şeyden üstün tutuyordu. "Vasili'nin güvenini bildirmesi yüreğini mutlulukla doldurmuştu; belli etmemeye çalıştı. Yüklendiği bir de büyük sorumluluk vardı bu güvenin; gölge düşürmemeliydi."

Temkinli Halil gizlendiği dönemde, maddi manevi her şeye karşı temkinli davranıyordu. "Girip bir pasta yemek istedi; tezden vaz geçti; pastaya mastaya verecek paramız yok artık! Tünel'e yürüyen kalabalığa baktı, girmede; kapalı bir yerde kısıtılmak vardı."